PLUKOVNÍK SUN

KINGSLEY AMIS

007

JAMES BOND

PLUKOVNÍK SUN

Colonel Sun copyright © Ian Fleming Publications Limited, 1968
Introduction © Kingsley Amis, 1991
The moral rights of the author have been asserted.

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.

Translation © Ladislav Šenkyřík, 2019
Cover © Kreatika s. r. o., 2019
© DOBROVSKÝ s. r. o., 2019

ISBN 978-80-7642-339-8 (pdf)

PLUKOVNÍK SUN

KINGSLEY AMIS

IAN FLEMING PUBLICATIONS LIMITED

VENDETA

Památce
Iana Fleminga

PŘEDMLUVA

Tuto knížku jsem napsal, když jsem kvůli ní na chvíli opustil své povolání seriózního romanopisce, protože jsem byl o to požádán a ten projekt mi připadal neodolatelný. Když Ian Fleming v roce 1964 předčasně zemřel, všeobecně se mělo za to, že James Bond je příliš populární postava a že pokračovat ve spisovatelově díle by se nemělo nikomu dovolit. Kdo by mohl připadat v úvahu jako přijatelný následovník Flemingova kánonu?

Já jsem bezpochyby přicházel v úvahu podobně jako mnoho jiných, nicméně poslední román vydaný pod mým vlastním jménem obsahoval některé špionážní prvky. Víc k věci nahrávala též skutečnost, že jsem

v roce 1965 vydal knihu *Spisy Jamese Bonda*, kterou jsem zamýšlel jako zábavného a vstřícného průvodce třinácti původními romány. Většinu textů jsem napsal před Flemingovou smrtí a on je schválil, až na tři drobnosti, jež jsem opravil. A jak jsem už naznačil, nemohl jsem se dočkat, až si to sám vyzkouším.

Docela brzy jsem měl hlavní rysy zápletky, třebaže podobně jako u svých jiných románů jsem si vůbec nedokázal zapamatovat, v jakém pořadí mi naskakovaly. Avšak hlavní volba prostředí, tedy *kde* se příběh bude odehrávat, volba tak zásadní pro veškerá Bondova dobrodružství, se musela rozhodnout už někdy na počátku. Doposud nikdy neoperoval na řecké pevnině, a už vůbec ne na ostrovech, ostatně podobně jako v té době i já. Jenže já měl tehdy jednoho amerického kamaráda, který byl bilingvní, jeho druhým jazykem byla řečtina a už dřív mi slíbil, že mi ukáže všechno od Akropole v Athénách (včetně restaurace Dionýsos s výhledem na ni) po Rhodos oddělený průlivem od Turecka (včetně olihní a ouza na nábřeží).

A přesně tak učinil a udělal toho pro mě ještě mnohem víc. Než jsem se pustil do psaní, do značné míry jsem už věděl *proč* – proč Bond musí jet do Řecka. Inu, na jednom ostrůvku v Egejském moři se nachází ničemný plukovník Sun s posláním od svých dobrodružně smýšlejících nadřízených, čínských komunistů, kteří chtějí zasadit ránu nejen obecně Západu a Řecku především, ale také Rusku (tak Bond přijde k ruské spolupracovnici). Je zde rovněž M, nikoli z vlastní vůle, a jedním z důvodů jeho přítomnosti je to, že

jsem si na mapě všiml, že jeho dům ve Windsor Parku se nachází jen pár kilometrů po vedlejších cestách od londýnského letiště, takže pokud by někdo plánoval ho unést a propašovat za hranice…

Samozřejmě jsem tam musel jet dvakrát, do Athén a Pirea a kolem mysu Sounion až na souostroví Kyklady, na ostrovy Kea, Kythnos, Serifos, Sifnos, Paros, Naxos a Ios, přičemž mezi poslední tři jsem umístil svůj fiktivní ostrov Vrakonisi. Na prvním výletě jsem sbíral náměty, na druhém jsem si dával do pořádku podrobnosti, které byly pro můj bondovský román důležité. Nebylo vůbec těžké najít ty nejlepší olivy, nejlepší korýše, nejlepší místní víno a slunce. Moře a ostrovy by dokázaly zaplnit deset zápisníků. Plavili jsme se na patnáctimetrové přestavěné rybářské lodi jménem *Altair*, dvojčeti a jmenovkyni lodě z knihy, a o tom plavidle a zkušenosti s ním bylo třeba rovněž něco říct. (Dnes už to na mě v těch zrádných vodách nezkoušejte.)

Tento druh materiálu jsem prošpikoval žargonem tajných služeb a předpokládaným organizačním pozadím, které jsem si osvojil z četby Fleminga a z jistých konkrétních příruček. Existovala přitom jistá oblast, kterou jsem znal do detailu a z první ruky: pěchotní výzbroj vojáků druhé světové války. V knize *Plukovník Sun* tudíž klaďas nezastřelí záporáka soudobou opakovací puškou, nýbrž mnohem přesnější puškou Lee-Enfield s ručně ovládaným závěrem, a hrdinka se ohání samopalem Thompson, onou zbraní, s níž jsem se opětovně blíže seznámil, když se ukázalo, že na palubě *Altair*

se v uzamykatelné bedně nachází funkční exemplář – „V Řecku jeden nikdy neví," prohlásil kapitán.

Avšak James Bond z *Dr. No* nebo *Goldfingera* by potřeboval mnohem víc odborných znalostí, než kolik jsem já mohl nabídnout. Amisovský Bond tak útočí na nepřítele ručními granáty nebo loveckým nožem, před nočním útokem se nacpe klobásou a ovocem a na vražednou výpravu se vydává po svých. Žádné vznášedlo, žádné vrtulníky, žádné rakety a žádné dvojité porce kaviáru z vyzy velké podávané číšníky v bílých oblecích v restauracích s intimním osvětlením zapálených svíček. Nenachází žádné využití pro paklíče, mrňavou vysílačku a další aparáty dodané těsně před jeho odjezdem vývojovým oddělením. Úplně postačí jeho síla, odhodlání a důmyslnost.

Kontrast není tolik patrný s původním Bondem, skutečným Bondem Flemingových románů, jako spíš s Bondem filmovým, s oním frajerským nýmandem, který hulvátským stylem trousí na půl huby hlášky předtím (nebo poté), než unikne s raketovým batohem na zádech nebo ponorným autem vybaveným raketometem, případně (naprosto kdykoli) na ledovci s atomovým pohonem. Doposud nejsměšnější rozdíl vznikl mezi knihou *Špion, který mě miloval* (prvně vyšla roku 1962) o tom, kterak hezkou, smůlou pronásledovanou kanadskou dívku zachrání z rukou dvojice druhořadých podrazáků slušný anglický polda jménem James Bond, a filmem stejného názvu (1977), v němž vystupuje psychopat toužící rozpoutat třetí světovou válku tím, že unese americkou a ruskou ponorku.

Bond je zde neuvěřitelně činorodý ve snaze mu v tom zabránit.

Flemingův Bond si nacházel spoustu času k tomu, aby byl činorodý (a mnohem uvěřitelnější a úchvatnější), a v přestávkách mezi tím se choval zřetelně jako člověk. Nikdo by ho asi nenazval jednou ze skvěle ztvárněných postav anglické literatury, ale je mnohem víc člověkem než pouhou „siluetou“, jak ho opovržlivě nazývá jeho tvůrce. Tvrdý, ano, důmyslný, to jistě, ale plně schopný hněvu, výčitek svědomí, pocitů viny, něhy a ochranářských instinktů vůči bezbranným stvořením, viz například povídka „Hildebrandova ryba“ nebo román *Thunderball*. A tak jsou jeho dobrodružství mnohem zajímavější než adolescentní blouznění filmového „Jamese Bonda“.

Myslím, že se sluší předmluvu zakončit vzpomínkou na Iana Fleminga, který byl mistrovským spisovatelem akčních příběhů v tradici Arthura Conana Doylea a Johna Buchana. Zjistil jsem, že není v mých silách ho plnohodnotně následovat v jeho stopách, ale je mi ctí, že jsem dostal příležitost se o to pokusit, a hodně jsem si to užil.

Kingsley Amis,
Londýn 1991

1

MUŽ VE SLUNEČNÍCH BRÝLÍCH

James Bond stál uprostřed odpaliště osmnácté jamky nového golfového hřiště v Sunningdale a užíval si ničím nerušenou obyčejnost prosluněného anglického odpoledne na počátku září. Staré hřiště, přemítal, je se svými shluky majestátních dubů a borovic kouzelně usazené v krajině, ale cosi v jeho povaze dávalo přednost skromné prostotě hřiště nového: bylo méně zalesněné, otevřené obloze, s ostrůvky vřesu a s řídkými křovinami na písčité půdě – a méně subjektivně i s náročnější skladbou jamek. Bond se cítil mírně spokojený sám se sebou, neboť uhrál čtyři na pověstně zrádně stočené šesté jamce, kde vás míček se špatnou falší mohl snadno dovést do ďábelské spleti křovisek

a bažinatého terénu. Podařilo se mu odpálit středem dráhy čistých dvě stě padesát metrů, což byl úder, který vyžadoval pečlivě soustředěné úsilí, aniž pocítil (jaká úleva) sebemenší nevoli z míst, kde mu loni v létě roztrhla břicho kulka ze Scaramangova derringeru.

Nedaleko čekal, až se čtveřice před nimi přesune na green, Bondův dnešní soupeř a shodou okolností jeho nejlepší přítel z tajné služby Bill Tanner, šéf štábu, jemuž velel M. Když si Bond všiml hlubokých vrásek kolem Tannerových očí, způsobených přepracovaností, využil nezvykle poklidného dopoledne v hlavním štábu a přemluvil ho k výletu na jih do tohoto ospalého koutu hrabství Surrey. Napřed spolu poobědvali v restauraci Scott's v Coventry Street, přičemž začali každý dvanácti ústřicemi z čerstvého lovu ve Whitstable a pokračovali studeným vrchním šálem hovězí kýty a bramborovým salátem spolu s dobře vychlazenou láhví růžového z Anjou. Snad to nebyla zrovna ideální předehra k partii golfu, asi by se to dalo označit za požitkářskou nestřídmost. Avšak Bond se nedávno doslechl, že celá severní strana ulice je předurčena k demolici a považoval každé jídlo v těch strohých, ale zároveň útulných, dřevem obložených místnostech za drobné vítězství nad oním novým, ohavným Londýnem s krabicovou architekturou ze skla a ocele, velkoměstem nadjezdů, podchodů a nekonečného hysterického hluku sbíječek.

Poslední ze čtveřice před nimi, caddie, se těžkopádně dovlekl na green. Tanner přistoupil ke svému vozíku – jelikož si museli v malém klubovém servisu nechat

provést nějaké opravy, vozili si hole sami – a vytáhl driver od Bena Hogana, který toužil vyzkoušet už týdny. Potom se s příznačnou rozvahou postavil ke svému míčku. V této hře nešlo o nic jiného než o symbolickou pětilibrovku, ale Bill Tanner k ničemu nepřistupoval jinak než s maximálním nasazením svých schopností – byla to vlastnost, která z něj udělala nejlepšího druhého nejvýše postaveného muže v jejich profesi.

Slunce nelítostně žhnulo. V úzkém pásu ostružin, jeřabin a březových odrostků po jejich levici bzučel hmyz. Bondův pohled se stočil od štíhlé, soustředěné postavy šéfa hlavního štábu k jamkovišti vzdálenému čtyři sta metrů, k starobylému dubu u osmnáctého greenu starého hřiště, k nehybné řadě zaparkovaných automobilů. Byl tohle ten správný způsob života? Nenáročný golf s přítelem, po němž bude v patřičnou hodinu následovat poklidná jízda autem zpátky do Londýna (vyhnou se dálnici M4), lehká večeře o samotě v bytě, pár partiček piketu s dalším kamarádem – 016 ze Základny B, který přijel domů ze Západního Berlína na desetidenní dovolenou – a o půl jedenácté do postele. Byl to samozřejmě mnohem rozumnější a dospělejší stereotyp než sklenky ginu a sedativa, v nichž jel ještě před pár lety, před svou hrůznou odyseou přes Japonsko a SSSR. Měl by sám sebe poplácat po zádech za to, že tu nezáviděníhodnou cestu zvládl. A přesto…

Driver Billa Tannera prořízl se zasvištěním vytahované šavle nehybný prohřátý vzduch a jeho míček se poté, co na chvíli zdánlivě přestal existovat, znovu objevil v plachtícím oblouku. Byl to nádherný vysoký

úder, provedený s dostatečnou silou, aby se dokázal zleva vyhnout skupince borovic, které často na poslední chvíli dokázaly zmařit nejedno slibné skóre. K vítězství mu přitom stačilo zahrát na poslední jamce stejný počet úderů jako Bond.

„S politováním konstatuji, že to začíná vypadat, že ta pětilibrovka bude tvoje, Bille."

„Je načase, abych tě o ni jednou obral."

Když James Bond přistupoval ke svému úderu, napadlo ho, že možná existují horší hříchy než kardinální hřích nudy. Samolibost. Spokojenost s druhořadostí. Zpohodlnět, aniž by si to člověk uvědomoval.

Muž v poněkud nezvykle velkých slunečních brýlích s matnými skly neměl sebemenší potíž, když líným krokem procházel kolem otevřených oken klubové recepce směrem k jamkovišti, v rozpoznání vysoké postavy, která se chystala k odpalu na osmnácté jamce. Během posledních týdnů měl nesčetně příležitostí vídat ji i na mnohem větší vzdálenosti, než byla tato. A jeho zrak teď navíc zostřovala naléhavost chvíle.

Pokud by některý z členů klubu poznal v muži ve slunečních brýlích cizince a oslovil ho s dotazem a nabídkou pomoci, dostalo by se mu zdvořilé odpovědi s nepatrným náznakem nebritského přízvuku – ne úplně cizího, řekněme snad jihoafrického – ve smyslu, že žádné pomoci není třeba. Cizinec by vysvětlil, že očekává každou chvíli příchod pana Johna Donalda, s nímž hodlá prodiskutovat možnosti, jak se stát členem klubu. (Pan John Donald byl ve skutečnosti

v Paříži, jak bylo dříve toho dne pečlivě zjištěno pomocí několika telefonátů.) Jak se ale nyní ukázalo, nikdo muže ve slunečních brýlích neoslovil. Nikdo si ho vlastně ani nevšiml. Nebylo na tom nic překvapivého, protože během dlouhého výcvikového kurzu, který stál obrovskou spoustu peněz, ho důkladně naučili, aby v umění, jak zůstat nepovšimnutý, exceloval.

Muž prošel přes green a zdálo se, že s přesně odměřenou dávkou vlažného zájmu zkoumá nádherné záhony kniphofií a raných chryzantém. Zatímco oči skryté za skly slunečních brýlí hleděly směrem ke květinám, on se choval naprosto uvolněně a tvářil se zcela neutrálně. Jeho mysl nicméně pracovala na plné obrátky. Dnešní operace byla naplánována už potřetí, ale nakonec ji vždycky na poslední chvíli zrušili. A časový plán byl už natolik napjatý, že jakýkoli další odklad by i nyní znamenal zrušení celé akce. A to by ho opravdu nepotěšilo. Velice toužil po tom, aby se operace uskutečnila, nikoli z nějakých přemrštěně idealistických či politických důvodů, nýbrž čistě kvůli profesionální cti. To, co se chystalo, skončí – pokud všechno dobře dopadne – jako extrémně odvážný a dosud neslýchaný zločin. Bude-li člověk spojen s úspěchem takového projektu, určitě mu to u zaměstnavatelů vynese výrazné povýšení. Zatímco budou-li člověka spojovat s neúspěchem…

Muž ve slunečních brýlích si na chvíli založil paže, jako by se sem s přicházejícím večerem zatoulal zbloudilý závan chladného vzduchu. Ta chvíle ale hned pominula. Nečinilo mu žádné potíže se opět uvolnit.

Věcně zvažoval nezvratný fakt, že časový plán, jímž se řídí on, je ještě mnohem napjatější než harmonogram celé akce a že vykazuje znaky hrozícího krachu. Všechno probíhalo s půlhodinovým zpožděním. Ten chlápek jménem Bond se svým společníkem si sobecky protáhli oběd v té své aristokratické restauraci. Bylo by dost nepříjemné, kdyby si teď protáhli i odpolední drink, jehož konzumaci považují podobní lidé v tuhle denní dobu za společenskou povinnost.

Nenuceným krátkým pohledem zjistil, že oba Angličané už se svou infantilní zábavou skončili a míří ke klubu. Muž ve slunečních brýlích s neprůhlednými skly je nenápadně sledoval kradmým pohledem, až mu nejapně se smějící dvojice zmizela z očí. K žádnému dalšímu zdržení nedošlo. Třebaže se už půl hodiny nepodíval na hodinky a neučinil tak ani nyní, věděl na minutu přesně, jaký je čas.

Pauza. Ticho, až na několik vzdálených hlasů, motor startující na parkovišti, tryskové letadlo ve vzdáleném cípu oblohy. Kdesi odbily hodiny. Muž si zahrál drobnou pantomimickou etudu člověka, který se s politováním rozhodne, že už opravdu nemůže déle čekat. Potom uvolněným krokem zamířil ke vchodu. Když už byl u silnice, sundal si sluneční brýle a opatrně si je vložil do horní kapsy saka svého anonymního, světle šedého obleku. Když sáhl po své pušce, zračila se v jeho bleděmodrých očích, které podivně ladily s černočernými vlasy, zdrženlivá zaujatost ostřelovače.

„Myslíš si, že jsem zpohodlněl, Bille?“ zeptal se Bond o dvacet minut později, když spolu postávali u baru.

Bill Tanner se usmál. „Ještě pořád tě žere, že o dvě rány prohráls?“ (Bond na posledním greenu netrefil při patování jamku z necelého metru a půl.)

„O to nejde, spíš… Podívej, pro začátek bych řekl, že jsem nevytížený. Co jsem letos udělal? Jeden výlet do Států, z kterého se nakonec vyklubala nežádoucí návštěva, a pak v červnu to nešťastné fiasko na Východě.“

Bonda poslali do Hongkongu, aby tam dohlédl na přepravu jistého Číňana do bolševiky ovládaného vnitrozemí a na pár nezvyklých obchodů. Přibližně v době Bondova příjezdu začali muže pohřešovat a o dva dny později ho našli v uličce nedaleko nábřeží s hlavou téměř odřezanou od zbytku těla. Po dalších třech dnech, památných především kvůli silnému a dlouhotrvajícímu tajfunu, celou akci zrušili a Bond byl odvolán.

„Nebyla tvoje chyba, že náš zástupce onemocněl dřív, než ses tam objevil,“ řekl Tanner, jenž automaticky přešel do standardního žargonu tajných služeb, který se používal na veřejnosti.

„To ne,“ zíral Bond upřeně do svého ginu s tonikem. „Mně ale dělá starosti, že mi to snad ani moc nevadilo. Vlastně se mi docela ulevilo, že mně to ušetřilo námahu. Někde je něco špatně.“

„Rozhodně se to neprojevuje fyzicky. Jsi v nejlepší kondici, v jaké jsem tě v posledních několika letech viděl.“

Bond se rozhlédl po neokázalé místnosti s pohodlnými lavicemi potaženými tmavě modrou kůží, po

uhlazeně vyhlížejících skupinkách solidních byznysmenů a úředníků – rozvážných slušných mužů, mužů, kteří nikdy v životě nepoužili násilí a nezachovali se proradně. Byli to obdivuhodní muži. Jenže myšlenka, že by člověk časem mohl být od nich k nerozeznání, mu najednou připadala nesnesitelná.

„Člověk přestává být smrtelným stvořením," prohlásil Bond zamyšleně. „Všechno už dělá jen ze zvyku. Od té doby, co jsem se vrátil, sem chodím skoro každé úterý, přijíždím ve stejnou dobu, zahraju si s jedním ze tří pořád stejných kamarádů, odjíždím přibližně kolem půl sedmé a jedu domů, kde strávím úplně stejný večer. A nevidím na tom nic špatného. Člověk v mé profesi by neměl pracovat podle jízdního řádu. Tomu ty jistě rozumíš."

Je pravda, že tajný agent se zadaným úkolem nikdy nesmí upadnout do každodenní rutiny, která umožní protivníkovi předvídat jeho kroky, ale Bill Tanner měl docenit zvláštní bezděčný význam Bondových slov teprve později.

„Já ti úplně nerozumím, Jamesi. Tvého života v Anglii se to přece rozhodně netýká," řekl Tanner s podobně bezděčnou ironií.

„Já to myslel jako celkový obraz. Moje existence zapadá do předvídatelného rámce. Musím najít nějaký způsob, jak se z toho vymanit."

„Podle mých zkušeností dochází k podobným změnám ve chvíli, kdy na ně dozraje čas. Člověk sám nemusí dělat nic."

„Osud nebo něco v tom smyslu?"

Tanner pokrčil rameny. „Říkej si tomu, jak chceš."

Na okamžik zavládlo mezi oběma muži zvláštní ticho. Tanner se podíval na hodiny, dopil svou sklenici a rázně prohlásil: „No, předpokládám, že ty už budeš chtít jít."

Bond už málem přitakal, ale na poslední chvíli se zarazil. „K čertu s tím," odtušil. „Mám-li si do života vnést trochu nepořádku, mohl bych s tím začít hned teď."

Otočil se k barmance. „Dáme si to ještě jednou, Dot."

„Nepřijdeš pozdě k M?" zeptal se Tanner.

„Bude muset být trpělivý. Nevečeří dřív než ve čtvrt na devět a přibližně půlhodinka v jeho společnosti poslední dobou úplně stačí."

„To mi povídej," řekl Tanner účastně. „V práci se k němu vůbec nemůžu dostat. Zvykli jsme si většinu věcí sdělovat přes interkom a mně to docela vyhovuje. Musím říct, že mu připadá úplně normální mě seřvat, abych kolem něho přestal poskakovat jako nějaká starostlivá stará ženská."

Byl to živý obrázek a Bond se zasmál, ale když odpovídal, zvážněl. „To je úplně normální. Námořníci nesnášejí, když mají být nemocní."

Minulou zimu si M uhnal dráždivý kašel, s nímž popudlivě odmítl cokoli dělat, neboť prohlásil, že se toho zatraceného neduhu určitě zbaví, jen co se trochu oteplí. Jenže na jaře a během léta hodně pršelo a kromě tepla přišla i značná vlhkost. Kašel ne a ne zmizet. Jednoho červencového rána mu slečna

Moneypennyová nesla svazek svodek a našla M téměř v bezvědomí, s hlavou položenou na desce pracovního stolu, zsinalého v obličeji a lapajícího po dechu. Z kanceláře v pátém patře přivolala Bonda a na naléhání ústředí museli M napůl násilím strčit do jeho stařičkého stříbrného rolls-royce a doprovodit ho domů. Po třech týdnech strávených v posteli, kdy se o něj oddaně staral bývalý sekční šéf Hammond se svou ženou se M do značné míry ze zánětu průdušek vzpamatoval, i když podle všeho bude ještě nějaký čas trvat, než se mu vrátí dobrá nálada, alespoň jak Bond zjišťoval při svých pravidelných návštěvách… Od té doby si Bond zvykl pravidelně se při svých návratech ze Sunningdale zastavovat v Quarterdecku, krásné vile z dob regentství na okraji Windsor Parku, oficiálně kvůli rozhovoru o záležitostech tajné služby, ale ve skutečnosti dohlédnout na šéfovo zdraví, promluvit si nenápadně s Hammondovými a zjistit, jestli se starý muž řídí rozkazy vedení, dopřává si hodně odpočinku, a především jestli opravdu nechává na pokoji svoji dýmku a vzdal se svých obvyklých dvou jedovatých černých doutníků denně. Když navrhl svou první návštěvu, očekával od svého šéfa typický výbuch nevole, ale M místo toho překvapivě zavrčel okamžitě, i když poněkud nevrle, na souhlas. Bond se domníval, že se M cítí být poněkud odtržený od světa, když je teď mimo jiné dočasně odsouzený k třídennímu pracovnímu týdnu. (Z ústředí si tento ústupek vymohli až pod pohrůžkou, že pokud nebude souhlasit, pošlou ho na nucenou dovolenou.)

„Nechceš tam zajet se mnou, Bille?“ navrhl teď Bond. „Můžu tě pak hodit do Londýna.“

Tanner zaváhal. „Myslím, že si to nemůžu dovolit, Jamesi, ale díky za pozvání. Později očekávám v kanceláři dost důležitý hovor ze sekce L a rád bych to vzal osobně.“

„K čemu tam je službu konající důstojník? Vždyť to vypadá, že děláš za dva.“

„No… nejde jen o tohle. Stejně raději k M nepojedu. Ten jeho barák mi občas nahání hrůzu.“

Za čtvrt hodiny, poté co vysadil štábního šéfa na nádraží, stočil Bond protáhlou kapotu svého vozu Bentley Continental na odbočku ze silnice A30. Čekala ho příjemná, klidná desetiminutová jízda, která ho po klikatých bočních cestách přivede ke Quarterdecku.

Muž, který předtím Bonda pozoroval, seděl v ukradeném Fordu Zephyr, nenápadně zaparkovaném padesát metrů před odbočkou. Do zabudované vysílačky Hitachi nyní prohodil jediné slovo. O sedm kilometrů dál jiný muž potvrdil jednoslabičný pokyn, vypnul vlastní přístroj a se dvěma svými společníky se vynořil z hustého lesa, kde poslední dvě hodiny proleželi v úkrytu.

Šofér zephyru zůstal ještě minutu nehybně sedět. Patřilo k jeho zvyklostem vyvarovat se zbytečných pohybů, dokonce i ve chvílích, jako byla tato, kdy pociťoval nejvyšší napětí, jaké si byl kdy ochotný připustit. Časový plán operace měl nyní padesát minut zpoždění. Ještě jedno delší zdržení by už mělo za následek nejen pouhé zrušení akce, nýbrž přímo katastrofu, neboť to,

co jeho radiový signál právě spustil, bylo stejně tak neodvolatelné jako násilné. Jenže další zpoždění už nebude následovat. V dané situaci už k němu z podstaty věci nemohlo dojít. Jeho výcvik ho v tom ujišťoval.

Koncem oné minuty, vypočítané po pečlivém zkoumání ideální prodlevy pro sledování bentleye, zařadil v zephyru rychlost a vyrazil k odbočce.

Bond překročil hranice hrabství do Berkshire a pokračoval beze spěchu ošklivou moderní zástavbou. Ta měla podobu polovičatých pokusů o rádoby tudorovské vily, přízemních bungalovů a jednopatrových krabic v nesmyslně rozmanitých podobách obkladů, cihel a bláznivého dláždění před každou z nich, včetně nezbytných televizních antén pučících na střechách. Když projel vesnicí Silwood a překřížil silnici A329, známky blahobytu zmizely a bentley tiše předl táhlým svahem mezi borovicovými lesy. Záhy se mu po levici objevila rozlehlá zemědělská krajina a po pravé ruce uměle vysazený les. Podobná místa představovala poslední upomínku na Anglii, jaká kdysi bývala. Jako by mu někdo musel tu myšlenku okamžitě vyvrátit, objevil se před ním trident Britských aerolinií, který sotva vzlétl z londýnského letiště, plný turistů vezoucích svoji kulturu hranolků a smažených ryb do španělských letovisek, do nádherné portugalské provincie Algarve a nyní, když se záludný pokrok nezadržitelně šířil, do ještě vzdálenějších destinací, třeba až do Maroka. Nemělo ale smysl mít na to vztek, podobně jako na růst mezd, který to všechno umožnil. Musel to pustit z hlavy a soustředit se na to, jak by M rozveselil. A na

večerní partii piketu. Zvednout sázky a užít si hazard. Nebo se na všechno vykašlat. Pár telefonátů a strávit noc ve čtyřech. Osvobodit se od zažitých zvyklostí…

Podobné myšlenky se honily Bondovi hlavou, když téměř mechanicky vykonával precizně osvojené návyky skvělého řidičského umění, samozřejmě včetně občasného pohlédnutí do zpětného zrcátka. Ani jednou v něm zephyr nezahlédl. Ale i kdyby ho zahlédl, nevěnoval by mu Bond žádnou zvláštní pozornost. Nikdy dřív vůz neviděl a jeho řidiče by nepoznal, ani kdyby mu stál tváří v tvář. Třebaže byl pečlivě sledován už déle než šest týdnů, ničeho nezvyklého si nevšiml. Když tajný agent nevykonává úkol v cizině, neočekává, že by byl sledován. Je také mnohem snazší sledovat muže, který dodržuje přesně stanovený režim a má trvalé bydliště i místo zaměstnání. Nebylo tak například nijak zvlášť nutné hlídat Bondův byt nedaleko King's Road ani ho sledovat při cestě odtud do ústředí tajné služby v Regent's Parku. Důležitější bylo, že operaci, jejíž byl součástí, dávali ti, kdo ji naplánovali, tu nejvyšší prioritu. To znamenalo štědrý rozpočet, z čehož na oplátku vyplývalo, že mohli najmout nezvykle velký počet agentů. A to zase znamenalo, že bylo možné často měnit pozorovatele a sledovače, dřív než by opakovanou přítomnost kteréhokoli z nich mohlo zaregistrovat téměř podvědomé poplašné zařízení, jaké si Bond po letech práce v tajných službách automaticky vybudoval ve své hlavě.

Bentley zvolna klouzal po silničce mezi Windsorem a Bagshotem. Po levé ruce se objevily důvěrně známé

orientační body: hostinec U Veverky, stáje s arabskými plnokrevníky, továrna na výrobu pletací příze Lurex (která v M často vyvolávala pobouření). Po pravé ruce se teď vynořil neokázalý kamenný vjezd do Quarterdecku, krátká, výborně udržovaná štěrková příjezdová cesta a rovněž dům samotný. Šlo o obyčejný hranol z bathského kamene, zvětraného do lehce nazelenalé šedivé barvy, jež zářila v podvečerním slunci a byla zčásti schovaná ve stínu hustého porostu borovic, buků, bříz a mladých dubů vysazených po obvodu. K balkonu v prvním patře, na který se vcházelo přímo z ložnice M, a pak ještě výš se bujně pnula obstarožní vistárie. Když zabouchl dveře auta a zamířil k nevelkému portiku, měl Bond dojem, že za okny v patře zahlédl nějaký pohyb. Bezpochyby tam paní Hammondová stlala postel.

Zavěšený mosazný zvon z nějakého dávno zaniklého křižníku prořízl pod dotekem Bondovy ruky nehybný klid. Následovalo ticho, které nenarušilo ani sebemenší zašustění vánku v korunách stromů. Bond si uvědomil, že paní Hammondová má jistě mnoho práce v patře a pan Hammond šel pravděpodobně do sklepa pro láhev alžírského vína, jež si M tak oblíbil a které neslo trefné pojmenování „Zuřivost“. Domovní dveře Quarterdecku se mezi východem a západem slunce nikdy nezamykaly. Okamžitě se poddaly stisku Bondovy ruky.

Každý dům má vlastní, za normálních okolností sotva postřehnutelnou zvukovou kulisu, složenou například ze vzdálených hlasů, kroků, zvuků z kuchyně,

všeho toho tlumeného hemžení lidských bytostí, které se věnují svým činnostem. James Bond ještě ani nepřekročil práh, když ho vytrénované smysly varovaly, že v domě jakýkoli podobný ruch naprosto schází. To v něm okamžitě vyvolalo napětí. Opatrně pootevřel těžké, ze španělského mahagonu vyrobené dveře pracovny, kde M obvykle přijímal návštěvy.

Prázdná místnost netečně vracela Bondův pohled. Jako vždy bylo vše puntičkářsky na svém místě, řada tisků s námořní tematikou ve vyrovnané horizontální linii na stěnách, akvarely připravené jakoby ke zkoumání malby na malířském stojanu u okna. Všechno to působilo zvláštním umělým dojmem, odosobněnou atmosférou jako součást muzea, kde se uchovává nábytek a zařízení po nějakém historickém velikánovi v přesně té podobě, v jaké se dochovaly z jeho života.

Než se Bond stačil důkladněji rozhlédnout, zaposlouchat se a zamyslet, pootevřené dveře od jídelny přes chodbu se prudce rozletěly a objevil se v nich jakýsi muž. Samonabíjecí pistolí s dlouhou hlavní mířil Bondovi na kolena a jasným hlasem prohlásil:

„Zůstaňte stát na místě, Bonde. A žádné rychlé pohyby. Jakmile se o něco pokusíte, ošklivě a bolestivě vás zmrzačím."

2

DO LESA

Během své kariéry byl James Bond zajat a bylo mu podobným způsobem vyhrožováno doslova tisíckrát – často, jako v tomto případě, naprostým cizincem. Prvním krokem k účinné protiakci bylo vždy hrát o čas a analyzovat veškeré informace, které byly v daném okamžiku dostupné.

Bond odložil stranou jako neužitečné veškeré spekulace o protivníkových záměrech a o tom, co se asi mohlo stát M a Hammondovým. Místo toho se soustředil na protivníkovu zbraň. Okamžitě v ní rozpoznal devítimilimetrový luger s tlumičem. Účinek kulky takového kalibru, vážící téměř patnáct gramů a letící rychlostí zvuku, je děsivý. Bond věděl, že pokud by ho

z této vzdálenosti zasáhla, byť třeba jen do končetiny, rána by ho srazila na zem a pravděpodobně uvrhla do bezvědomí. A pokud by ho zasáhla někde blízko kolena, kam zbraň nyní mířila, téměř s jistotou by už nikdy nechodil. Když se to vzalo kolem a kolem, byla to profesionální výbava.

Muž sám měl úzkou kostnatou tvář a sevřená ústa. Na sobě měl lehký tmavomodrý oblek a nablýskané polobotky. Mohli byste si ho splést se slibným mladým vedoucím z reklamní agentury nebo z televize se zálibou v dámské společnosti. Co se týče jeho vzhledu, Bond si především povšiml skutečnosti, že je stejně vysoký jako on sám, ale subtilnější postavy. Snad přemožitelný ve rvačce, pokud by se ji ovšem podařilo vyvolat. Na klidu Bondovi nepřidávala úspornost a síla slov, která jeho protivník právě použil, ani věcný tón, jímž je pronesl, zbavený vulgárních hrozeb nebo okázalého pocitu triumfu, a především bez sebemenšího náznaku oné afektované nonšalance, jež by ho odhalila jako amatéra, a tudíž potenciálního břídila. Tohle byla nejjistější možná garance toho, že ví, jak svou zbraň použít, a že se ji nebude zdráhat použít, když získá dojem, že se mu to bude hodit.

To všechno proběhlo Bondovou myslí během necelých tří vteřin. Než se oba stačili s nastalou situací plně vyrovnat, uslyšel na příjezdovou cestu zahýbat další auto a pocítil jiskřičku naděje. Ale muž s lugerem ani neotočil hlavu. Nový příchozí očividně přijížděl Bondovy šance snížit, nikoli zvýšit. Na štěrku se teď ozvaly rychlé kroky a domovními dveřmi vstoupil další

muž. Na Bonda, který na kratičký okamžik zahlédl bleděmodré oči, se téměř neobtěžoval pohlédnout. Uhladil si sestřih černých vlasů a z pravé strany svého opasku vytáhl úplně stejný luger. Poté, jako by postupoval podle pečlivě propracovaného a nacvičeného plánu, obešel širokým obloukem svého společníka a pokračoval dál k patě schodiště.

„Tudy nahoru, pomalu," pobídl Bonda první muž stejným tónem jako předtím.

Jakkoli mohlo být obtížné uniknout z místnosti v přízemí v přítomnosti ozbrojených protivníků, problém začínal být naprosto beznadějný, když se děj přesouval do poschodí a halu nebo podestu bude někdo hlídat.

Bond si to okamžitě uvědomil, ale prostě konal, jak mu bylo přikázáno, a hnul se vpřed. Když ušel tři metry, muž s úzkým obličejem poodstoupil, aby si od něho zachoval stejnou vzdálenost. Druhý muž, ten s černými vlasy, stál na odpočívadle v mezipatře a s lugerem pevně v ruce před břichem mířil Bondovi na nohy. Ti dva byli dobře vyškolení profesionálové.

Bond se rozhlédl po nemístně se tvářící normalitě haly v Quarterdecku – po naleštěném borovicovém obložení, po modelu poslední šéfovy lodě, bitevním křižníku *Repulse* v měřítku 1:144, po jeho staromódním plášti bezstarostně pohozeném na věšáku. Šlo o něco zlého a velkého. Zlého v každém případě, v neposlední řadě kvůli tomu, že postrádal jakoukoli zbraň: britští agenti nechodí ve vlastní zemi mimo službu ozbrojení. Velkého ve smyslu, že bylo třeba být

připravený na zmrzačení, pravděpodobně dokonce na zabití, což bylo za podobných okolností v mírových časech cosi nepředstavitelného – muselo jít o hrozivě vysokou sázku. Nevědět, o jakou sázku ve skutečnosti jde, na něho působilo jako nesnesitelná, přímo fyzická žízeň.

James Bond mechanicky kráčel po starém, olivově zeleném prošlapaném koberci z Axminsteru, který byl položený na schodišti. Jeden gangster šel před ním a druhý za ním, oba ve stejné bezpečné vzdálenosti. Navzdory jejich nesporné kvalifikaci bylo zřejmé, že jde o zaměstnance, nikoli o najaté zabijáky. Velící důstojník téhle operace, ať už šlo o cokoli, se bezpochyby brzy objeví.

„Dovnitř."

Tentokrát promluvil muž s černými vlasy. Druhý čekal na schodech. Bond překročil práh šéfovy ložnice, vysoké vzdušné místnosti s brokátovými závěsy roztaženými na okraj zavřených balkonových dveří, a ocitl se tváří v tvář samotnému M.

Bonda popadl pod krkem záchvěv hrůzy.

M seděl ve svém křesle s vysokým opěradlem vedle postele. Ramena měl shrbená, jako by o deset let zestárl, a ruce mu volně visely mezi koleny. Po chvíli pomalu vzhlédl a jeho oči spočinuly na Bondovi. Nebylo v nich znát, že by ho poznal, neměly žádný výraz; jejich obvyklá mrazivá průzračnost se vytratila. Z jeho pootevřených úst vyšel zvláštní zvuk, aniž zformuloval nějaké slovo. Snad to byl úžas, snad otázka nebo varování, možná všechno dohromady.

Adrenalin se vytváří v nadledvinkách, ve dvou malých tělískách na horní straně ledvin. Vzhledem k okolnostem, jež způsobují jeho uvolnění, se adrenalinu někdy říká droga strachu, boje a útěku. Při pohledu na M se teď Bondovy nadledvinky pustily do své odvěké práce. Napumpovaly své výměšky do krevního oběhu, a tak urychlily dýchání, aby se do krve dostalo víc kyslíku, zrychlily srdeční tep, aby se zlepšila dodávka krve do svalů, uzavřely menší krevní cévy pod kůží, aby se minimalizovala její ztráta v případě poranění, a dokonce způsobily, že se mu nepatrně postavily vlasy na hlavě. Památka dávných časů, kdy se primitivní předchůdci člověka snažili zapůsobit na protivníky hrozivým vzhledem, tedy tím, že se jim naježila srst. A zatímco Bond dál zděšeně zíral na M, odkudsi, možná přímo z adrenalinu samotného, se na něho snesl zvláštní povznášející pocit. Okamžitě věděl, že nezpohodlněl, že v případě potřeby je i nadále oním zdatným bojovníkem, jakým vždycky býval.

Promluvil jakýsi hlas. Byl to neutrální druh hlasu s neutrálním přízvukem a používal onen stejný praktický, bezbarvý tón jako hlasy předchozí. Promluvil ostře, ale beze spěchu: „Nesmíte z toho být nešťastný, Bonde. Vašemu šéfovi jsme nijak neublížili. Jenom jsme mu podali jisté látky, aby byl povolnější. Až droga přestane působit, bude zase sám sebou. I vy teď obdržíte injekci stejné drogy. Budete-li vzdorovat, tady můj kolega má příkaz prostřelit vám čéšku. To, jak jistě víte, způsobí vaši naprostou bezmocnost. Injekce je bezbolestná. Zůstaňte v klidu stát a spusťte si kalhoty."

Mluvčím byl urostlý, asi čtyřicetiletý muž, bledý, se skobovitým nosem, téměř plešatý a na první pohled stejně nevýrazný jako jeho podřízení. Druhý pohled by prozradil, že musí mít něco s očima, nebo spíš s víčky, která se zdála být přerostlá. Jejich majitel si to očividně uvědomoval, protože během řeči neustále mrkal. Nepůsobil však strojeně, jeho tik byl zvláštně znepokojivý. Kdyby byla Bondova mysl otevřená podobným úvahám, mohl by si možná vzpomenout na německou špionážní skupinu Černý kámen z Buchanových *Třiceti devíti stupňů*, na muže, jenž stejně jako jestřáb nemohl zavřít oči a který pronásledoval Bonda v jeho chlapeckých představách. Jenže Bondovy myšlenky se teď hnaly úplně jiným, mnohem praktičtějším směrem.

Čistě podvědomě zaznamenával pozice svých protivníků: jeden z gangsterů mu stál tváří v tvář, druhý byl někde na odpočívadle nebo na schodech, odkud hlídal domovní dveře, a muž, který mluvil, stál zády k proskleným balkonovým dveřím. Čtvrtý muž, snad jakýsi doktor, fyzicky zcela nevýrazný, stál v nohách postele s injekční stříkačkou v ruce. To bylo všechno. Řešení se dožadovaly dva problémy, které Bond považoval za rozhodující, aniž věděl proč. Jaká se ve slovech, která právě pronesl muž stojící před balkonovými dveřmi, nacházela chyba? A co bylo onou maloučko nedůležitou skutečností ohledně těch dveří, o níž žádný ze čtyř Bondových protivníků netušil, zatímco on ano? Co mohl ve svůj prospěch využít? Jen kdyby si dokázal vzpomenout…

„Hněte sebou."

Víčka se panovačně přivřela a vzápětí zase zvedla. Hlas nezesílil ani se nezvýšil jeho tón.

Bond vyčkával.

„Tímhle ničeho nedosáhnete. Máte pět vteřin na to, abyste začal plnit mé příkazy. Když tak neučiníte, zmrzačíme vás a potom vám stejně dáme injekci, jak se nám bude hodit."

Bond neplýtval svou pozorností na odpočítávání. Ještě než skončilo, vyřešil první ze svých dvou problémů. V tom, co mu bylo předloženo, našel rozpor. Nemá přece smysl dávat už bezmocnému muži injekci, která ho má právě bezmocným učinit. Proč ho tedy hned nezmrzačit, což by bylo za současného stavu věcí rychlé, spolehlivé a bez rizika, a nevykašlat se na injekci, s níž jsou už v této chvíli potíže? Takže oni ho chtějí mít nejen bezmocného, ale bezmocného *a nezraněného*. Prudce se zvýšila naděje, že výhrůžka pistolí byla jen blufováním. Pokud tomu tak nebylo, pokud přicházel v úvahu nějaký jiný faktor, který Bond přehlédl, trest bude strašlivý. Jenže alternativa neexistovala.

Hlas skončil odpočítávání a Bond se nehýbal. V nastalém tichu se dalším neartikulovaným zvukem ozval M. Potom…

„Chopte se ho."

Bonda někdo zezadu popadl za paže a trhnul jimi – neslyšel příchod gangstera s úzkým obličejem, který vešel do místnosti. Než však muž stačil chvat dokončit, Bond se ohnal dozadu patou a podařilo se mu útočníka zasáhnout. Jednu ruku měl volnou. Okamžitě ji popadl gangster s černými vlasy.